

اوضاع شکننده عربستان نتیجه عملکرد «محمد بن سلمان»

عربستان در زمان پادشاهی ملک سلمان و سنت‌شکنی وی در برخی جنبه‌های سیاست داخلی و خارجی این کشور با بحران مواجه شده است.

به گزارش آران نیوز: انتخاب محمد بن سلمان، پسر پادشاه به‌عنوان وزیر دفاع و ولیعهد این کشور از جمله مصادیق این سنت‌شکنی محسوب می‌شود که این فرد جوان و بی‌تجربه عملاً زمام امور عربستان را به دست گرفته است و هزینه‌هایی را به ملت تحمیل می‌کند. اکنون سیاست سعودی‌ها بویژه در عرصه خارجی با فقدان تدبیر و عدم دوراندیشی همراه گشته است. از نظر برخی از مقامات هیات حاکمه عربستان، ممکن است عقد قرارداد معامله بزرگ تسلیحاتی با آمریکا یا نزدیکی به اسرائیل نقطه قوتی باشد، اما با نگاه ژرفاندیشانه مشخص می‌شود این دو موضوع از چالش‌های پیش‌روی سعودی‌ها است.

مبالغ عظیمی که ناشی از فروش سرمایه بین نسلی ملی عربستان یعنی نفت است،

به جای سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی آموزشی، درمانی، فرهنگی در داخل کشور همه به حساب شرکت‌های بزرگ تسلیحاتی آمریکا که عمدتاً وابستگی عمیقی با حزب جمهوریخواه دارند، سرازیر شده است. در زمینه رابطه عربستان با رژیم صهیونیستی هم لازم به اشاره است که اسرائیل خود جزو منفورترین رژیم‌ها نزد افکار عمومی جهان محسوب می‌شود و دلیل این ادعا هم رای مثبت مجمع عمومی سازمان ملل در محکومیت اقدام رئیس‌جمهور آمریکا در به رسمیت شناختن قدس به‌عنوان پایتخت رژیم جعلی اسرائیل است.

ماجراجویی‌های بلندپروازانه ولیعهد جوان سعودی در زمینه سیاست خارجی و بویژه در یمن، لبنان، قطر و... پرونده سیاه و کارنامه خفت‌بار برای عربستان به ارمغان آورده است. در یمن به‌رغم تجاوز نظامی و حملات مکرر با پیشرفته‌ترین سلاح‌های ساخت آمریکا و اروپا و بخصوص انگلیس، اما با گذشت حدود دو سال و 9 ماه، نه‌تنها هیچ‌گونه دستاوردی نداشته بلکه امنیت داخل عربستان هم مختل شده است و مقامات ریاض مجبور به پذیرش رویکردی مردم‌سالارانه در کشور جنوبی خود شده‌اند. در موضوع قطر هم باوجود تلاش‌های عربستان در جهت همراهی کشورهای عربی با خود در جهت تحریم دوحه اما فقط امارات، بحرین و مصر با ریاض در این زمینه همراهی کردند و قطر هم با توجه به ظرفیت‌های داخلی و بهره‌مندی از منابع عظیم نفتی، همچنان در مقابل زیاده‌خواهی‌های عربستان ایستادگی می‌کند و این موارد درحالی است که شورای همکاری خلیج فارس که قطر و عربستان هر دو از اعضای آن هستند، در آستانه تضعیف و فروپاشی است.

از لحاظ داخلی هم عربستان با اوضاع متزلزل و بی‌ثباتی روبه‌روست. مردم عربستان از نابخردی‌ها، بلندپروازی‌های توهم‌آلود مقامات این کشور به تنگ آمده‌اند و به محض اظهار ناراحتی در فضای مجازی با موج دستگیری‌ها روبه‌رو می‌شوند. این درحالی است که وضعیت اقتصادی این کشور هم شکننده است. برنامه‌های اصلاحات اقتصادی موردنظر محمد بن سلمان که درصدد بود اقتصاد عربستان را از نفت جدا کند و سرمایه‌گذاری‌ها برای جذب فناوری‌های جدید انجام دهد، با بن‌بست مواجه شد. رهایی از اقتصاد تک‌محصولی و تولید کالا بر مبنای ارزش افزوده بیشتر احتیاج به ساختارهای محکم، قانونی و منطقی دارد که عربستان فاقد آن است و عملکرد مقامات فعلی این کشور هم گواهی است که تحقق این مهم بعید به نظر می‌رسد.

جعفر قنادباشی

کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا